

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 221/2017-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. apríla 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátskou kanceláriou IKRÉNYI & REHÁK, s. r. o., v mene ktorej koná advokát JUDr. Viktor Ewerling, PhD., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 16 ods. 2, čl. 19 ods. 1, čl. 40 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 3, čl. 8 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práv podľa čl. 15 a čl. 23 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, práva podľa čl. 7 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, práva podľa čl. 12 Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, práv podľa čl. 1, čl. 2, čl. 12 a čl. 13 Dohovoru OSN o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien a práv podľa čl. 1 ods. 1, čl. 12 a čl. 16 Dohovoru OSN proti mučeniu, ako aj vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 5 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odboru kriminálnej polície Nové Zámky v konaní vo veci vedenej pod ČVS: ORP-731/1-VYS-NZ-2016 SK a jeho uznesením z 19. októbra 2016, ako aj postupom Okresnej prokuratúry Nové Zámky sp. zn. 1 Pn 879/16/4404 a jej uznesením z 20. januára 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. marca 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 16 ods. 2, čl. 19 ods. 1, čl. 40 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 3, čl. 8 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práv podľa čl. 15 a čl. 23 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, práva podľa čl. 7 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, práva podľa čl. 12 Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, práv podľa čl. 1, čl. 2, čl. 12 a čl. 13 Dohovoru OSN o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien a práv podľa čl. 1 ods. 1, čl. 12 a čl. 16 Dohovoru OSN proti mučeniu, ako aj porušenie čl. 12 ods. 1 ústavy, čl. 14 dohovoru a čl. 5 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odboru kriminálnej polície Nové zámky (ďalej len „OR PZ“) v konaní vo veci vedenej pod ČVS: ORP-731/1-VYS-NZ-2016 SK a jeho uznesením z 19. októbra 2016 (ďalej aj „napadnuté uznesenie OR PZ“), ako aj postupom Okresnej prokuratúry Nové Zámky (ďalej len „okresná prokuratúra“) sp. zn. 1 Pn 879/16/4404 a jej uznesením z 20. januára 2017 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka, ktorá bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony (avšak je nepochybne aktívne legitimovaná na podanie tejto sťažnosti, pozn.) rozsudkom Okresného súdu v Nitre č. k. 13 Nc 1112/01-27 z 29. januára 2002, má kombinované zdravotné postihnutie, mentálne postihnutie a poruchu autistického spektra. Dňa 3. júla 2006 bola prijatá do Domova sociálnych služieb [REDAKOVANÉ]. Dňa 9. júla 2006 došlo ku konfliktu medzi sťažovateľkou a vychovávateľkou. Po upozornení vychovávateľky na prejavy agresivity zo strany sťažovateľky považovali privolané zdravotné sestry za nevyhnutné izolovať sťažovateľku z dôvodu ohrozenia života a zdravia

ostatných obyvateľiek a personálu, na základe čoho následne došlo k jej izolácii v sieťovej posteli.

2.1 Dňa 5. septembra 2016 podala zákonná zástupkyňa sťažovateľky – opatrovníčka, trestné oznámenie, v ktorom argumentovala, že umiestnenie v sieťovej posteli bolo v rozpore s absolútnym zákazom mučenia, krutého, neľudského a ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania a opísané skutočnosti podľa nej nasvedčovali tomu, že došlo zo strany zamestnancov Domova sociálnych služieb [REDACTED] k protiprávnemu konaniu, ktoré vykazuje znaky skutkovej podstaty trestného činu mučenia a iného neľudského alebo krutého zaobchádzania podľa § 420 ods. 1 a 2 písm. a), b) a c) Trestného zákona.

2.2 Dňa 24. októbra 2016 bolo zákonnej zástupkyňi sťažovateľky doručené napadnuté uznesenie OR PZ, ktorým bolo odmietnuté trestné oznámenie sťažovateľky. Proti tomuto rozhodnutiu podala 26. októbra 2016 v zákonnej lehote sťažnosť. Dňa 20. januára 2017 rozhodla okresná prokuratúra napadnutým uznesením o zamietnutí sťažnosti, a to z dôvodu, že neboli naplnené znaky skutkovej podstaty oznámeného zločinu. Rozhodnutie bolo doručené zákonnej zástupkyňi sťažovateľky 27. januára 2017. Okresná prokuratúra v napadnutom uznesení citovala závery z vyšetrovacieho spisu, zo zápisnice o výsluchu súčasnej riaditeľky Domova sociálnych služieb [REDACTED], z obsahu vyjadrenia riaditeľa Domova sociálnych služieb [REDACTED] v čase umiestnenia sťažovateľky do sieťovej postele, zo stanoviska psychiatra privolaného k sťažovateľke v inkriminovaný deň umiestnenia sťažovateľky do sieťovej postele a následne okresná prokuratúra uzavrela, že „na základe zisteného skutkového stavu nie je teda možné vyvodiť záver, žeby v danom prípade boli naplnené zákonné znaky vyššie uvedeného zločinu, resp. iného trestného činu, a teda nie je daný ani postup podľa § 199 odsek 1 Trestného poriadku, resp. postup podľa § 206 odsek 1 Trestného poriadku, nakoľko samotné umiestnenie [REDACTED], vzhľadom na jej správanie sa, do sieťovej postele zo strany personálu Domova sociálnych služieb v [REDACTED], nenapĺňa znaky vyššie uvedeného zločinu a takéto konanie nie je možné kvalifikovať v zmysle Trestného zákona ako trestný čin, ale ani ako priestupok, a preto rozhodnutie vyšetrovateľa o odmietnutí veci podľa § 197 odsek 1 písmeno d/ Trestného poriadku považujem za zákonné a dôvodné.“

3. Sťažovateľka primárne argumentuje, že umiestnením v sieťovej posteli došlo k zásahu do jej dôstojnosti a k porušeniu absolútneho zákazu zlého zaobchádzania, ako aj jej práva na zdravie a v spojitosti s týmito právami došlo aj k jej diskriminácii ako ženy so zdravotným postihnutím. Stredobodom sťažnosti je nezákonnosť používania sieťovej postele. Sťažovateľka je toho názoru, že jej umiestnenie, ako aj používanie sieťových postelí všeobecne je v rozpore s medzinárodným právom o ľudských právach, a to *per se*, pretože ide z hľadiska štandardov ochrany práv ľudí so zdravotným postihnutím o neprípustný obmedzujúci prostriedok, a to v kontexte poskytovania zdravotnej starostlivosti, ako aj v kontexte poskytovania sociálnych služieb.

3.1 Sťažovateľka uvádza, že tým, že bola umiestnená v sieťovej posteli, pričom toto umiestnenie bolo protiprávne z hľadiska národného práva aj medzinárodného práva, došlo k zásahu do jej dôstojnosti a aj k porušeniu absolútneho zákazu mučenia, neľudského a ponižujúceho zaobchádzania. Tento zásah bol podľa nej úmyselný, pričom cieľom bolo disciplinovať/potrestať (zastrašit') ju. Pretože sťažovateľka je osobou so zdravotným postihnutím, a toto opatrenie sa uplatnilo iba vo vzťahu k ľuďom so zdravotným postihnutím, dôvodom zlého zaobchádzania bola podľa jej názoru aj diskriminácia na základe zdravotného postihnutia. Zároveň bol tento zásah vedený zamestnancami zariadenia sociálnych služieb, ktorí vykonávajú a vykonávali verejnú moc v zmysle znakov mučenia, pričom sa sťažovateľka nachádzala pod ich úplnou a efektívnou kontrolou a v stave bezmocnosti. Tento zásah spôsobil sťažovateľke duševnú traumu, a preto sú podľa jej názoru naplnené znaky mučenia, event. znaky neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania, alebo trestania.

3.2 Keďže podľa sťažovateľky išlo zo strany zamestnancov zariadenia o úmyselné konanie, ktoré prekračuje minimálnu mieru závažnosti, efektívnou nápravou je trestné konanie. Trestné konanie, resp. vyšetrovanie, musí byť podľa názoru sťažovateľky v týchto prípadoch efektívne, čo znamená, že orgány činné v trestnom konaní musia urobiť také kroky, ktoré vedú k objasneniu relevantných skutočností, k identifikácii páchatel'a a tam, kde je to relevantné, aj k jeho potrestaniu. Sťažovateľka namieta, že v jej prípade nebolo vyšetrovanie efektívne, keďže napriek časovému odstupu mohli orgány činné v trestnom konaní urobiť ďalšie procesné úkony, než je založenie listinných dôkazov do spisu, a to

najmä výsluchy svedkov, najmä zamestnancov zariadenia, zamestnancov Nitrianskeho samosprávneho kraja, ako aj samotnej sťažovateľky.

3.3 Zarážajúce podľa sťažovateľky je ďalej konštatovanie orgánov činných v trestnom konaní, že použitie sieťovej postele bolo zákonné, pretože to tvrdí „lekár“. Sťažovateľka si dovoľuje upozorniť, že takéto konštatovanie je nezmyselné, pretože o zákonnosti nerozhoduje lekár, a je v rozpore s v tom čase platným a účinným § 18a zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších prepisov (ďalej len „zákon o sociálnej pomoci“), ktorý upravoval: *„Pri poskytovaní starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb občanom s duševnými poruchami a poruchami správania nie je možné použiť prostriedky telesného a netelesného obmedzenia občana, a to ani v akútnom štádiu prejavov jeho choroby.“*

4. Sťažovateľka navrhla vydať tento nález:

„Súd vyslovuje, že postupom Polície SR, Okresného riaditeľstva PZ, Odboru kriminálnej polície Nové Zámky a Okresnej prokuratúry Nové Zámky došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky nebyť podrobená mučeniu, neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu podľa článku 16 ods. 2 Ústavy SR, Článku 3 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, článku 15 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, článku 7 Medzinárodného Paktu o Občianskych a Politických práv, článku 1, 2, 12 a 13 Dohovoru OSN o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien, článku 1 ods. 1 a 16 Dohovoru OSN proti mučeniu a k porušeniu práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti podľa článku 19 ods. 1 Ústavy SR.

Súd vyslovuje, že postupom Polície SR, Okresného riaditeľstva PZ, Odboru kriminálnej polície Nové Zámky a Okresnej prokuratúry Nové Zámky došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na zdravie podľa článku 40 Ústavy SR, článku 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, článku 12 Medzinárodného Paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, článku 23 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, článku 1, 2, 12 a 13 Dohovoru OSN o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien a článku 1 ods. 1 a článku 16 Dohovoru OSN proti mučeniu.

Súd vyslovuje, že postupom Polície SR, Okresného riaditeľstva PZ, Odboru kriminálnej polície Nové Zámky a Okresnej prokuratúry Nové Zámky spočívajúcom v neúčinnom vyšetrowaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na účinné vyšetrowanie vyplývajúceho z článkov 16 ods. 2, 19 ods. 1 a 46 ods. 1 Ústavy SR, a článkov 3, 8 a 13 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a článkov 15 a 23 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a článku a článkov 12 a 16 ods. 1 Dohovoru OSN proti mučeniu.

Súd vyslovuje, že sťažovateľka bola diskriminovaná ako osoba so zdravotným postihnutím a žena, a to v súvislosti s jej právom nebyť podrobená mučeniu, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu a právom na zdravie, a to v rozpore s článkom 12 ods. 1 Ústavy SR, článkom 14 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, článkom 5 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a článkov 1, 2, 12 a 13 Dohovoru OSN o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien.

Súd zrušuje rozhodnutie Okresného riaditeľstva PZ, Odboru kriminálnej polície Nové Zámky ČVS:ORP-731/1-VYS-NZ-2016 SK zo dňa 19.10.2016 o odmietnutí veci podozrenia zo zločinu mučenia a iného neľudského alebo krutého zaobchádzania podľa § 420 ods. 1, odsek 2, písm. b) Trestného poriadku a rozhodnutie Okresnej prokuratúry Nové Zámky, č. 1 Pn 879/16/4404-4 zo dňa 20.1.2017 o zamietnutí sťažnosti podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Súd priznáva sťažovateľke finančné zadosťučinenie v sume 25.000 € (slovom dvadsaťpäťtisíc eur), ktoré sú Okresné riaditeľstvo PZ Nové Zámky a Okresná prokuratúra Nové Zámky sú povinní vyplatiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Okresné riaditeľstvo PZ Nové Zámky a Okresná prokuratúra Nové Zámky sú povinní nahradiť trovy konania v sume 374,81 € (slovom tristosedemdesiatštyri eur a osemdesiat jeden centov) na účet právneho zástupcu sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo

ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

III.

7. Podstatou výhrad sťažovateľky je, že orgány činné v trestnom konaní neefektívnym spôsobom prešetrili jej trestné oznámenie týkajúce sa umiestnenia sťažovateľky do sieťovej postele zamestnancami Domova sociálnych služieb [REDACTED], čím

malo dôjsť k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu mučenia a iného neľudského alebo krutého zaobchádzania podľa § 420 ods. 1 a 2 písm. a), b) a c) Trestného zákona.

8. Ústavný súd predovšetkým podotýka, že pokiaľ ide o právo na súdnu ochranu, uvedené právo nemohlo byť v prerokúvanej veci (vo fáze pred začatím trestného stíhania) vôbec dotknuté. Súčasťou práva na súdnu ochranu totiž nie je právo fyzickej osoby alebo právnickej osoby, aby na základe podaného trestného oznámenia bol orgán činný v trestnom konaní povinný začať trestné stíhanie či podať obžalobu voči označeným osobám (porov. I. ÚS 126/06, II. ÚS 526/2013, III. ÚS 16/06, IV. ÚS 17/09). Ani z čl. 6 dohovoru nevyplýva právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti tretej osobe alebo právo na jej odsúdenie v trestnom konaní [porov. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Dziedzic proti Poľsku z 25. 11. 2003, č. 50428/99, bod 6; rozsudok vo veci *Helmers v. Švédsko* z 29. 10. 1991, č. 11826/85, bod 29; rozsudok vo veci *Kusmierek v. Poľsko* z 21. 9. 2004, č. 10675/02, bod 48]. V tejto časti je preto potrebné sťažnosť považovať v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde za zjavne neopodstatnenú a je potrebné ju z tohto dôvodu odmietnuť.

9. Ústavný súd si je vedomý judikatúry ESLP, ktorú reflektoval aj vo svojej rozhodovacej činnosti, podľa ktorej zlyhanie štátu pri vyšetrowaní niektorých trestných činov môže viesť k porušeniu čl. 2 (pozri medzi mnohými rozsudok Veľkého senátu vo veci *McCann a ďalší proti Spojenému kráľovstvu* z 27. 9. 1995, č. 18984/91, bod 161, alebo rozsudok *Isayeva, Yusupova a Bazayeva proti Rusku* z 24. 2. 2005, č. 57947/00, body 209 – 213), čl. 3 (rozsudok vo veci *Assenov a ďalší proti Bulharsku* z 28. 10. 1998, č. 24760/94, bod 102; podobne nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 70/01 z 27. júna 2003), čl. 4 (rozsudok vo veci *Rantsev proti Cypru a Rusku* zo 7. 1. 2010, č. 25965/04, bod 288) a výnimočne tiež k porušeniu sťažovateľkou označeného čl. 8 dohovoru.

9.1 Pri zásahoch do práva zaručeného čl. 8 dohovoru však ESLP vyžaduje trestne právnu ochranu len veľmi výnimočne. Pozitívny záväzok štátu viesť účinné vyšetrowanie sa vzťahuje len na veľmi závažné zásahy do samotnej podstaty tohto práva („*where fundamental values and essential aspects of private life are at stake*“ – pozri rozsudok vo veci *X a Y proti Holandsku* z 26. 3. 1985, č. 8978/80, bod 27; ďalej napr. rozsudok

vo veci Söderman proti Švédsku z 12. 11. 2013, č. 5786/08, body 82 – 85). Takými sú predovšetkým vážne zásahy do fyzickej či psychickej integrity, ako sú napríklad prípady domáceho násillia (rozhodnutie vo veci M. T. a S. T. proti Slovensku z 29. 5. 2012, č. 59968/07, body 58 a 64), sexuálneho násillia (pohlavné zneužívanie či znásillnenie, pozri napr. rozsudok vo veci X a Y proti Holandsku z 26. 3. 1985, č. 8978/80, bod 27), či fyzického násillia voči skupinám vyžadujúcim špeciálnu ochranu, ako sú napr. deti (rozsudok vo veci Remetin proti Chorvátsku z 11. 12. 2012, č. 29525/10, bod 91). V ostatných prípadoch postačí ochrana prostriedkami iných právnych odvetví.

9.2 Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľkou tvrdený zásah, ktorý mal spočívať v jej umiestnení do sieťovej postele, bol v tom čase (9. júla 2006) zjavne nezákonným postupom zo strany Domova sociálnych služieb ■■■■■, keďže podľa v tom čase platného a účinného § 18a zákona o sociálnej pomoci nebolo možné voči osobe s duševnými poruchami a poruchami správania umiestnenej v zariadení sociálnych služieb použiť telesné obmedzenie, a už vôbec nie obmedzenie umiestnením v sieťovej posteli: *„Pri poskytovaní starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb občanom s duševnými poruchami a poruchami správania nie je možné použiť prostriedky telesného a netelesného obmedzenia občana, a to ani v akútnom štádiu prejavov jeho choroby.“* Aj podľa nového zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (konkrétne podľa § 10 ods. 3), ktorý nahradil zákon o sociálnych službách, nie je možné použiť ako prostriedok telesného obmedzenia sieťovú posteľ, ale „len“ špeciálne úchopy, umiestnenie prijímateľa sociálnej služby do miestnosti, ktorá je určená na bezpečný pobyt alebo použité liekov: *„Za prostriedky telesného obmedzenia sa považuje zvládnutie situácie podľa odseku 1 druhej vety použitím rôznych špeciálnych úchopov, umiestnením prijímateľa sociálnej služby do miestnosti, ktorá je určená na bezpečný pobyt alebo použitím liekov na základe pokynu lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore psychiatria.“* Navyše v priestore Európskej únie v zmysle nariadenia Rady (ES) č. 1236/2005 z 27. júna 2005 o obchodovaní s určitým tovarom, ktorý možno použiť na vykonanie trestu smrti, mučenie alebo iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie, je obchodovanie

(dovoz a vývoz) sieťových postelí zakázaný, ide teda o vec vylúčenú z obchodovania (*res extra commercium*).

9.3 V sťažovateľkinej veci však vzhľadom na skutkové okolnosti nemohlo ísť o spáchanie trestného činu mučenia a iného neľudského alebo krutého zaobchádzania podľa § 420 ods. 1 a 2 písm. a), b) a c) Trestného zákona. Nebol totiž naplnený *znak* skutkovej podstaty trestného činu týkajúci sa subjektu, keďže domov sociálnych služieb nespĺňa znak špeciálneho subjektu, ktorý sa vyžaduje pre naplnenie skutkovej podstaty opísaného trestného činu. Domov sociálnych služieb ako súkromnoprávny subjekt pri umiestnení sťažovateľky do sieťovej postele totiž nevykonával právomoci orgánu verejnej moci ani nekonal z jeho podnetu alebo s jeho súhlasom. Rovnako nemožno hovoriť ani o trestnom čine týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona, keďže zo strany ošetrojúceho personálu Domova sociálnych služieb ■■■■■ nešlo pri izolácii sťažovateľky v sieťovej posteli o úmysel (vyžaduje sa úmyselné zavinenie ako subjektívna stránka v rámci naplnenia znakov skutkovej podstaty trestného činu) spôsobiť jej následok vyžadovaný § 208 Trestného zákona pre naplnenie skutkovej podstaty tohto trestného činu, ale pracovníci Domova sociálnych služieb ■■■■■ konali v záujme ochrany zdravia a života ošetrojúceho personálu a ďalších osôb umiestnených v zariadení sociálnych služieb, keďže sťažovateľka sa správala agresívne a fyzicky napádala ľudí, s ktorými prišla do kontaktu.

9.4 Orgány činné v trestnom konaní preto v sťažovateľkinej veci (pri prešetrení jej trestného oznámenia) správne vyhodnotili, že nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty niektorého trestného činu upraveného v Trestnom zákone, a správne poukázali, že v rámci konania konkrétnych pracovníkov Domova sociálnych služieb ■■■■■ nešlo o sťažovateľkou označený trestný čin mučenia a iného neľudského alebo krutého zaobchádzania podľa § 420 ods. 1 a 2 písm. a), b) a c) Trestného zákona, ani o trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona, naplnenie skutkovej podstaty ktorého preskúmali orgány činné v trestnom konaní ex offio. Postupom OR PZ a jeho napadnutým uznesením, ako aj postupom okresnej prokuratúry a jej napadnutým uznesením preto nemohlo dôjsť ani k zásahu do tzv. procedurálneho aspektu označených hmotných práv sťažovateľky a sťažnosť je aj v tomto smere v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde zjavne neopodstatnená a je potrebné ju z tohto dôvodu odmietnuť.

9.5 To, že konanie pracovníkov Domova sociálnych služieb ■■■■ nedosahuje intenzitu spáchania trestného činu alebo nenapĺňa znaky skutkovej podstaty niektorého trestného činu, ešte nemusí znamenať, že sťažovateľka nebola konaním Domova sociálnych služieb ■■■■ spočívajúcim v jej nezákonnom umiestnení v sieťovej posteli zamestnancami tohto zariadenia sociálnych služieb dotknutá na jej osobnostných právach a že nedošlo k ponižujúcemu zaobchádzaniu so sťažovateľkou. Sťažovateľka môže proti takémuto zásahu Domova sociálnych služieb ■■■■ brojiť inými prostriedkami, konkrétne napr. občianskoprávnou žalobou o ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka.

10. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že postup orgánov činných v napadnutom trestnom konaní a ich rozhodnutia sú z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné a nesignalizujú takú príčinnú súvislosť medzi nimi a sťažovateľkou označenými právami, ktoré by zakladali reálnu možnosť vysloviť ich porušenie po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

11. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. apríla 2017